

Bevakningsrapport för prioriterade EU-policyområden:

februari 2014

Detta är årets andra rapport om bevakning och påverkan av de prioriterade områdena för Stockholmsregionens Europaförening 2014.

Innehållsförteckning

Inre marknad och konkurrens	2
Kommissionens modernisering av reglerna för statsstöd	2
EU:s digitala inre marknad	4
Miljö och klimat	4
Översyn av direktivet om omgivningsbuller	4
Paketet för renare luft i Europa	5
Översyn av EU:s regler för miljötillsyn	7
Resurseffektivitetspaketet	7
Ramverk för klimat- och energipolitiken 2030	8
Samråd angående översyn av energieffektivitetsmålet 2020	9
Transport	10
Stadstransportpaketet	10
Intelligenta transportsystem (ITS)	11
Paketet för miljövänlig energi för transport	12
Forskning och innovation	12
Kliniska prövningar	12
Övriga frågor	13
EU-strategi för städer (ny)	13

Inre marknad och konkurrens

Kommissionens modernisering av reglerna för statsstöd

Kontaktperson på Europakontoret: joanna.szyfter@stockholmregion.org

För närvarande bedriver Europakontoret endast bevakning och rapportering av moderniseringsarbetet av EU-reglerna för statsstöd. Just nu är kommissionens översyn av EU-riktlinjerna för statligt stöd till regionala flygplatser samt förslaget om EU-riktlinjer för statligt stöd till miljö- och energiskydd aktuellt.

Riktlinjer för statligt stöd till regionala flygplatser

Som tidigare rapporterats har EU-kommissionen gjort en översyn om EU-riktlinjer för statligt stöd till flygplatser och flygbolag¹. I och med detta höll man ett samråd hösten 2013 för att samla in synpunkter. Kommissionens syfte med översynen har varit att anpassa reglerna till dagens europeiska flyglandskap där bl. a. lågprisflyg tagit en allt större del av marknaden samt att skapa bättre balans och konkurrensvillkor på den europeiska flygmarknaden.

I de föreslagna riktlinjerna ville kommissionen minska eller avskaffa det offentliga stödet beroende på flygplatsens storlek. Men gjorde undantag om en flygplats definieras att ha en speciellt viktig betydelse för en regions kontakt med omvärlden och om passagerarna är färre än 200 000 om året. Många aktörer, framför allt från glesbebyggda områden, reagerade på detta som man ansåg vara allt för strikta regler som skulle leda till att många regionala flygplatser tvingas avvecklas.

Efter två år av diskussioner och förhandlingar antog så kommissionen den 20 februari i år de nya riktlinjerna. Även om de nya riktlinjerna är striktare än nuvarande så har kommissionen efter påtryckningar backat på flera punkter jämfört med sitt ursprungsförslag.

I de nya riktlinjerna görs gällande att en utfasning av offentligt stöd till flygplatser ska ske under en tioårsperiod, men att mindre icke-statliga flygplatser under vissa förutsättningar även fortsättningsvis ska kunna subventioneras. Ett permanent undantag från riktlinjerna kan efter nationellt beslut ges till flygplatser med under 200 000 resenärer per år, så länge flygplatsen utgör ett ekonomiskt regionalt intresse av avgörande betydelse.

Flygplatser i regioner som riskerar isolering och där flygplatsen utgör ett allmänt ekonomiskt intresse kan också få undantag, men då efter godkännande av kommissionen. Flygplatser med under 700 000 resenärer per år kan dock ges fortsatt stöd i ytterligare fem år utan åtgärder, medan övriga flygplatsers subventioner successivt ska fasas ut.

I och med att riktlinjerna nu är beslutade så avslutar Europakontoret sin rapportering i frågan men återkommer ifall någon ny fråga skulle uppkomma. Formellt antas riktlinjerna i mars 2014.

¹ Kommissionens nya riktlinjer (OBS! En formellt antagen version väntas i mars 2014): http://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/aviation_guidelines_en.pdf

Hållpunkter:

- Mars 2014: Preliminärt datum för när EU-riktlinjerna antas.

Riktlinjer för statligt stöd till miljö- och energiskydd 2014 – 2020

Som en del i arbetet med att modernisera EU:s statsstödsregler genomför kommissionen nu en översyn av EU:s riktlinjer för statligt stöd till energi och miljö. Detta innebär att kommissionen nu breddar sina riktlinjer för stöd till miljö till att omfatta även energi. I dessa riktlinjer anger kommissionen villkoren för när stöd till energi och miljö kan anses förenliga med den inre marknaden. I samband med detta höll kommissionen ett ovanligt kort samråd (8 veckor) 18 december -14 februari. Motiveringen var att två tidigare samråd i frågan redan ägt rum. Då kommissionen har egen kompetens på statsstödsområdet är utrymmet för bred debatt och förhandlingar mindre än i ordinarie förfarande, men kommissionen har - som redan nämnts - haft samråd, genomfört hearings och fått in synpunkter från medlemsstaterna.

Svenska regeringens ståndpunkter

Europakontoret har varit i kontakt med energirådet Martina Högberg på svenska EU-representationen och fått ta del av svenska regeringens position i frågan. I sitt positionspapper från 14 februari skriver regeringen att Sverige, som den största givaren av statligt stöd till miljöskydd per capita i EU, analyserar frågan med särskilt intresse. Vidare välkomnar regeringen förslaget om nya riktlinjer och stödjer en utvidgning till att omfatta stöd till energisektorn. Regeringen anser vidare att förslaget visar på goda ambitioner i både miljö- och energiområdet och, ifall rätt justerat, gör det möjligt för medlemsstaterna att uppnå ambitiösa miljö- och klimatmål.

En för regeringen viktig punkt är dock att det är nödvändigt att behålla principen om varje medlemsstats rätt att utforma sin egen energi- och miljöpolitik. Även fortsättningsvis måste det vara möjligt för medlemsstaterna att välja önskat stödinstrument, så länge som den övergripande ramen respekteras. Det är därför nödvändigt att utkastet till riktlinjer tillåter flexibilitet i hur EU:s mål och mer ambitiösa nationella mål uppfylls. Om det blir svårt för medlemsstaterna att ta ledningen och anta tuffare mål och mer ambitiösa mål än de minimikrav på EU-nivå, kommer det också att bli svårare att uppnå de gemensamma klimatmål för unionen som helhet. Regeringen tar också upp stöd till biogasframställning och menar att det är alldeles för tidigt att helt eller delvis ta bort stödet för konventionella biobränslen. Både konventionell (första generationen) och avancerad (andra generationen) biogas kommer att behövas för att ersätta fossila bränslen. Valet mellan någon av dem i det enskilda fallet bör baseras på rättvisa ekonomiska och miljömässiga krav och inte genom att missgynna någon kategori i förväg.

I april i år väntas kommissionens riktlinjer bli klara. Europakontoret återkommer i en senare rapport om utvecklingen.

Hållpunkter:

- April 2014: Preliminärt datum för när EU-riktlinjerna antas

EU:s digitala inre marknad

Kontaktperson på Europakontoret: joanna.szyfter@stockholmregion.org

EU:s ambition för den digitala inre marknaden är omfattande och därför finns det ett stort antal initiativ som är föreslagna och igång samtidigt. Europakontoret rapporterar endast om de initiativ som bedöms mest relevanta för Stockholmsregionen. En fråga av intresse är kommissionens förslag om en ny dataskyddsförordning som ska ersätta direktivet från 1995.

Dataskyddsförordningen²

Arbetet med dataskyddsförordningen har blivit ytterligare försenat då rådet inte kan enas om en allmän inriktning, d.v.s. en för medlemsstaterna gemensam position inför förhandlingarna med Europaparlamentet.

Den 22 januari kallade dock det grekiska EU-ordförandeskapet till ett trepartsmöte i Aten med Europaparlamentets två rapportörer för dataskyddsförordningen och nästa EU-ordförandeskapsland (Italien) för att arbeta fram en färdplan för fortsatt process. Under mötet sades det att rådet ska försöka ha en klar position senast juni för att kunna starta förhandlingar med det nya Europaparlamentet, men det är många osäkerheter som återstår kring processen framåt. Europaparlamentet planerar dock att hålla sin plenaromröstning redan i mars som då officiellt slår fast Europaparlamentets position.

Hållpunkter:

- 12 mars 2014: Omröstning i Europaparlamentets plenar

Miljö och klimat

Översyn av direktivet om omgivningsbuller

Kontaktperson på Europakontoret: gustaf.lundgren@stockholmregion.org

EU-kommissionen gör för närvarande en översyn av direktivet om omgivningsbuller. Översynen har skett i form av en öppen konsultation där Stockholmsregionen har deltagit. Ett yttrande antogs av Europaföreningen hösten 2012.

Europakontoret har på nytt talat med Marco Paviotti, ansvarig handläggare på EU-kommissionens generaldirektorat för miljöfrågor, för att höra om när ett eventuellt reviderat bullerdirektiv kan tänkas komma. Paviotti meddelade att en översyn av bilaga nr. 2 i direktivet om omgivningsbuller³ kommer att ske under 2014. Denna bilaga är den del av direktivet som rör bedömningsmetoder för bullermått. Översynen kommer att baseras på WHO:s kommande nya riktlinjer för buller.

² <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/pillar-i-digital-single-market/action-12-review-eu-data-protection-rules>

³ Direktivet om omgivningsbuller (2002/49/EG), pdf-version på svenska: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2002:189:0012:0025:SV:PDF>

Europakontoret hoppas kunna återkomma i februarirapporten med mer information om vad detta kan tänkas betyda för Stockholmsregionen.

Hållpunkter:

- Våren 2014: Översyn av bilaga nr 2 i bullerdirektivet
- Hösten 2014: Ett eventuellt förslag till reviderat direktiv presenteras

Paketet för renare luft i Europa

Kontaktperson på Europakontoret: madelen.charyaszak@stockholmregion.org

EU-kommissionen presenterade den 18 december 2013 ett paket med förslag till åtgärder för renare luft i Europa. Stockholmsregionens Europakontor och har under arbetet med att ta fram förslag till ny lagstiftning varit i tät kontakt med EU-kommissionen för att lyfta fram Stockholmsregionens Europaförenings åsikter om ny lagstiftning samt för att informera om åtgärderna med att förbättra luften som pågår i regionen. EU-kommissionens förslag ligger in linje med regionens åsikter. Europakontoret kommer dock att fortsätta att bevaka förhandlingarna som nu inleds med rådet och Europaparlamentet.

Som tidigare rapporterats presenterade EU-kommissionen sitt paketet med förslag för renare luft i Europa den 18 december 2013. Paketet innehåller strategin "ett program för ren luft i Europa" som åtföljs av ett lagstiftningsförslag till reviderat direktiv om nationella utsläppstak, ett förslag till ratificering av ändringarna i Göteborgsprotokollet samt ett förslag till direktiv som för första gången ska reglera utsläppen från medelstora förbränningsanläggningar.

Förslaget till direktiv för medelstora förbränningsanläggningar gäller för anläggningar mellan 1-50 MW. Förslaget innebär att det införs gränsvärden för utsläppen från förbränningsanläggningar med en installerad effekt mellan 1 och 50MW för alla slags bränslen.

Medelstora förbränningsanläggningar används för en lång rad olika tillämpningar (t.ex. elproduktion och uppvärmning av hus/bostäder samt nedkylning och tillhandahållande av värme/ånga för industriella processer) och är en viktig källa till utsläpp av svaveldioxid, kväveoxider och partiklar. Antalet medelstora förbränningsanläggningar i EU är 142 986.

Kraven föreslås differentieras för olika storlek på anläggningar, men för anläggningar under 5 MW effekt föreslås lindrigare krav. Generellt föreslås gränsvärdena för befintliga anläggningar bli mindre stränga än för nya anläggningar. I zoner där gränsvärdena för luftkvalitet enligt luftkvalitetsdirektivet överskrids föreslås gränsvärdena för stoft och kväveoxider bli striktare än annars - såvida inte andra tillräckliga åtgärder har inkluderats i åtgärdsprogrammet för att uppfylla miljökvalitetsnormen. För nya anläggningar, d.v.s. sådana som tas i drift två och ett halvt år efter det att direktivet har trätt i kraft, kommer gränsvärdena medföra att reningsutrustning måste finnas för både partiklar och kväveoxider för i stort sett alla bränslen. För gaspannor är det inte motiverat att införa gränsvärden för partiklar. För befintliga anläggningar införs enbart krav på utsläppen av partiklar eftersom kommissionen bedömer att det inte är kostnadseffektivt att eftermontera utrustning för att minska

utsläppen av kväveoxider. Uppföljningen föreslås ske på ett förenklat sätt utan en tillståndsplikt men med en enkel registrering av berörda anläggningar, samt att utsläppen övervakas endast genom stickprovsmätning en gång per år eller en gång vart tredje år. Verksamhetsutövarna föreslås inte behöva sända in årliga rapporter utan endast hålla vissa uppgifter tillgängliga för tillsynsmyndigheten, samt vara skyldig att ge tillsynsmyndigheten tillträde. Dessutom föreslås kraven träda i kraft först 2025 för anläggningar om minst 5 MW installerad effekt och 2030 för anläggningar med en installerad effekt mindre än 5 MW. Förslaget innebär också att medlemsstaten ska ha ett system för tillsynsbesök och en reglering om minimering av störningar vid start och stopp samt vid annan onormal drift.

Förslaget till direktiv om utsläppen från medelstora förbränningsanläggningar medför att den gällande svenska rätten behöver kompletteras. Det finns för närvarande inga svenska bestämmelser som fullt ut motsvaras av det föreslagna direktivet och det saknas generella bindande regler för utsläppen från förbränningsanläggningar mellan 1 och 50 MW. Tillstånd eller anmälan enligt miljöbalken krävs för alla anläggningar utom för mindre olje- eller gaseldade anläggningar. Förslaget kan mot denna bakgrund komma att innebära att det behöver införas ny lagstiftning, för åtminstone vissa av anläggningarna, avseende gränsvärden för utsläpp till luft, registrering, övervakning och tillgänglighållande av vissa uppgifter samt reglering av störningar vid onormal drift.⁴

Rådet

Nu inleds förhandlingar om luftpaketet i rådet. En första riktlinjedebatt kommer att ske under miljørådsmötet i juni. Europaparlamentet däremot kommer inte att behandla frågan förrän efter Europaparlamentsvalet. Enligt handläggare på EU-kommissionen kommer det bli en mycket lång och omständlig förhandlingsprocess, som de räknar med kommer att ta ungefär 2-3 år att avsluta. Många länder är tveksamma till vissa av de föreslagna utsläppstaken för 2030, och i många fall också till det nya direktivförslaget om medelstora förbränningsanläggningar.

Andra aktörer

Branschföreningen Svensk Energi håller för närvarande på att analysera direktivet om medelstora förbränningsanläggningar närmare. I Sverige finns relativt sett många sådana förbränningsanläggningar vilket gör att branschen i allra högsta grad är berörd av direktivförslaget.⁵

Enligt Finlands kommunförbund kan direktivförslaget äventyra målen om att öka användningen av förnybar energi, då anläggningar som förbränner bibränslen måste installera åtminstone ett elfilter eller ett tvättaggregat som renar rökgasen för att uppnå gränsvärdena som föreslås. Vid gamla förbränningsanläggningar för under 10 MW kan kostnaderna för att upphandla ett elfilter vara avsevärda.⁶

Hållpunkter:

- Våren 2014: rådsförhandlingar inleds

⁴ http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/EU/Fakta-PM-om-EU-forslag/Ny-luftvardspolitik-inom-EU_H106FPM49/

⁵ <http://www.svenskenergi.se/Pressrum/Nyheter/EUs-nya-luftvardspaket---nya-utslappskrav-pa-forbranningsanlaggningar-mindre-an-50-MW/>

⁶ <http://www.kommunerna.net/sv/databanker/nyheter/2014/Sidor/2014-02-24-renare-luft.aspx>

- Hösten 2014: förhandlingar i Europaparlamentet inleds

Översyn av EU:s regler för miljötillsyn

Kontaktperson på Europakontoret: madelen.charyczak@stockholmregion.org

EU-kommissionen höll ett samråd om översyn av EU:s regler för miljötillsyn under våren 2013. Tanken är att EU-kommissionen ska föreslå ett nytt horisontellt bindande regelverk för miljötillsyn senare under året. Då bindande regler för miljötillsyn kan komma att innebära förändrade förutsättningar för kommuner i regionen att ta sitt miljötillsynsansvar, fick Europakontoret i uppdrag av Stockholmsregionens Europaförening att, tillsammans med medlemmarna, ta fram ett förslag till yttrande och delta i samrådet. Yttrandet antogs den 13 juni 2013.

Europakontoret har under februari månad varit i kontakt med ansvariga handläggare på EU-kommissionen. De arbetar fortfarande med förslaget till ett nytt horisontellt direktiv för miljötillsyn. Innan det publiceras måste förslaget gå igenom ett internt samråd med berörda generaldirektorat, vilket planeras att inledas så snart som möjligt. Enligt planerna ska direktivförslaget presenteras innan sommaren 2014.

Hållpunkter:

- Våren 2014: EU-kommissionen presenterar förslaget om bindande regler för miljötillsyn

Resurseffektivitetspaketet

Kontaktperson på Europakontoret: madelen.charyczak@stockholmregion.org

EU-kommissionens generaldirektorat för miljö fokuserar under 2014 på avfall och resurseffektivitet. Innan sommaren planerar man att släppa ett resurseffektivitetspaket. I paketet kommer bland annat en översyn av EU:s avfallspolitik och dess mål att ingå. Europakontoret bevakar frågan och rapporterar löpande.

EU-kommissionen har sedan lång tid tillbaka aviserat att man ska göra en översyn av EU:s avfallspolitik och dess mål. Miljökommissionären Janez Potočniks övergripande målsättning är att EU ska gå mot en kretsloppsekonomi som inte längre producerar avfall och där varor och tjänster är utformade så att de kan återanvändas och som återställer våra naturresurser. Därför kommer översynen av avfallslagstiftningen och dess mål att presenteras i ett större paket med fokus på resurseffektivitet och kretsloppsekonomi.

Paketets innehåll kommer därför att omfatta alla skeden i produktionscykeln: från design och tillverkning till användning och bortskaffande. Detta kommer att fastställa vad som fortfarande behöver göras av alla olika intressenter, inte bara kommissionen, utan även medlemsstater, regioner, den privata sektorn och finansiella organ. Paketet förväntas att inkludera nya återvinningsmål och innehålla riktlinjer för resurseffektivitet. Det kan också komma att föreslå ett överordnat mål för råvaruförbrukning eller indikatorer för att mäta resurseffektivitet. Eventuellt kommer det meddelande som kommissionen förbereder om hållbara byggnader, som bygger på ett öppet samråd från 2013, att ingå i paketet.

Resurseffektivitet och avfall är även temat för årets miljövecka som äger rum den 3-5 juni i Bryssel.

Hållpunkter:

- Våren 2014: Resurseffektivitetspaketet presenteras
- 3-5 juni 2014: Miljöveckan i Bryssel med fokus på resurseffektivitet och avfall

Ramverk för klimat- och energipolitiken 2030

Kontaktperson på Europakontoret: joanna.szyfter@stockholmregion.org

EU-kommissionen publicerade den 27 mars 2013 en grönbok där man önskade få in åsikter om de nya klimatmålen till år 2030. Konsultationen var öppen fram till den 2 juli 2013. Som svar på konsultationen informerade Europakontoret EU-kommissionen om klimat- och energistrategin för Stockholms län, syftet var att synliggöra Stockholmsregionen som en klimatsmart region. Utifrån resultaten från konsultationen angående grönboken har kommissionen nu presenterat ett förslag till nytt ramverk för klimat- och energipolitiken fram till 2030.

Omröstning i Europaparlamentets plenar om grönboken om EU:s klimat- och energimål 2030

Den 5 februari röstade Europaparlamentet angående EU-kommissionens grönbok om EU:s klimat- och energimål 2030. Det var ett s.k. eget-initiativyttrande⁷ som tagits fram av Europaparlamentet, vilket ger en signal till rådet, som just nu diskuterar kommissionens förslag till nytt ramverk för klimat- och energipolitiken fram till 2030, men tvingar inte rådet att ta hänsyn till Europaparlamentets hållning.

Europaparlamentet röstade för tre bindande mål i form av 40 procent minskade klimatutsläpp, 30 procent förnybar energi och 40 procent energieffektivisering fram till 2030. Detta motsäger kommissionens förslag om ett bindande klimatmål på 40 procent av EU-interna utsläppsminskningar jämfört med 1990 och ett bindande mål endast på EU-nivå för förnybar energi om minst 27 procent till 2030 och inget nytt mål om energieffektivitet. Här har dock kommissionen aviserat om att återkomma efter den utvärdering om energieffektivitetsmålet 2020 som kommissionen just nu genomför.

Rådet position

Inom rådet är det olika åsikter bland medlemsstaterna om kommissionens förslag. Frågan behandlas nu och diskuteras på energirådsmötet 4 mars (TTE) då EU:s energiministrar möts, på Ecofin-rådet 11 mars och sedan också på EU-toppmötet 20-21 mars. I och med att det råder så olika åsikter bland medlemsstaterna och att man efterlyser mer analyser, förtydliganden och konsekvensbedömningar är det dock oklart om rådet kommer att enas redan i mars som varit planen. Förväntningarna är hursomhelst att vissa beslut ska tas och att de kommer fram till en mer konkret tidsplan.

⁷ Utkast till eget-initiativyttrande: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2F%2FEP%2F%2FNONGML%2BCOMPARL%2BPE-521.547%2B01%2BDOC%2BPDF%2BV0%2F%2FEN>

Svenska regeringens position

Svenska regeringens nuvarande hållning är att man är för ett klimatmål om 50 procents utsläppsminskning till år 2030, där 40 procent ska uppnås internt inom EU, förutsatt att detta sker genom en kostnadseffektiv bördefördelning mellan EU:s medlemsländer. De resterande 10 procentenheterna ska ske via internationella mekanismer i samband med att andra utvecklade länder tar sin andel av utsläppsminskningarna.

Vad gäller förnybar energi vill regeringen att målet ska vara minst 27 procents andel förnybar energi till 2030 och uppnås på ett kostnadseffektivt sätt. Regeringen väljer att inte uttala sig ännu om ett eventuellt energieffektivitetsmål utan inväntar kommissionens utvärdering av energieffektivitetsmålet 2020.

Processen framåt

Kommissionen har aviserat att återkomma med mer skarpa förslag senare i år.

Hållpunkter:

- 9 januari 2014: Röstning i utskotten (ENVE och ITRE gemensamt) om utkastet till yttrande.
- 22 januari 2014: EU-kommissionen presenterar förslag på klimatmål (vitbok) för år 2030.
- 5 februari 2014: Omröstning om grönboken i plenum i Europaparlamentet.
- 4 mars 2014: TTE-rådsmöte (energi).
- 11 mars 2014: Frågan ska behandlas på Ecofin-rådet.
- 20-21 mars 2014: EU-toppmöte då frågan ska diskuteras.

Samråd angående översyn av energieffektivitetsmålet 2020

Kontaktperson på Europakontoret: joanna.szyfter@stockholmregion.org

EU-kommissionen utvärderar just nu framstegen med att nå EU:s energieffektivitetsmål 2020 och undersöker samtidigt möjligheterna för ett nytt mål för 2030. I och med detta har man publicerat ett kortare webbsamråd⁸ för att få in synpunkter. Då Europaföreningen tidigare har tagit fram yttranden om både energieffektivitetsdirektivet och energieffektivitet i byggnader kommer Europakontoret att sammanställa ett svar utifrån dessa och skicka in till kommissionen.

Kommissionen publicerade den 7 februari ett kortare webbsamråd som är en del av kommissionens utvärdering av framstegen mot energieffektivitetsmålet 2020. Samrådet är också länkat till kommissionens nyligen presenterade paket med nya klimat- och energimål fram till 2030 där det förs en diskussion huruvida EU bör ha ett energieffektivitetsmål även för 2030. EU har sedan tidigare mål för energieffektivitet för 2020 om 20 procents energibesparing jämfört med 1990. EU har också definierat vad det innebär på EU-nivå: energiförbrukning på högst 1483

⁸ Kommissionens samråd:

http://ec.europa.eu/energy/efficiency/consultations/20140428_eed_2020_2030_en.htm

Mtoe primärenergi och 1086 Mtoe slutenergi. På nationell nivå har medlemsstaterna satt vägledande nationella mål. De EU-åtgärder som antagits omfattar produkters energieffektivitet, byggnader, kraft- och värmeproduktion och leverans, samt information/incitament/finansiering av effektivitet.

Bakgrunden till nuvarande översyn av energieffektivitetsmålet är att kommissionens analyser visar att EU gör framsteg mot sitt mål för 2020, men man kommer sannolikt inte nå ända fram. Senaste prognoserna, som kommer att uppdateras senare i år, visar att endast cirka 17 procent minskning av energianvändningen kommer att uppnås till 2020. Kommissionen anser det därför viktigt att överväga vilka politiska alternativ som kan minska underskottet på bästa möjliga sätt. I klimat- och energipaketet 2030 görs det även klart att med ett 2030-perspektiv är mer ambitiösa energieffektivitetsåtgärder nödvändiga och att den exakta ambitionen för den framtida energieffektivitetspolitiken måste fastställas och de åtgärder som krävs för att leverera den. Det måste också övervägas om energiintensitet i ekonomin, energibesparingar eller en hybrid av dessa två är bäst för att rama in 2030-målen.

Kommissionen avser att lägga fram sin utvärdering av dessa frågor senare i år. Svaren på det här samrådet kommer att vara ett bidrag till denna utvärdering.

I kommissionens samråd ställs några få frågor varav två är obligatoriska, nämligen huruvida det behövs mer EU-policyåtgärder för att nå 2020-målet och ifall det behövs fler EU-policyåtgärder för att öka energieffektiviteten i byggnader. Då Europaföreningen redan har antagit två yttranden om energieffektivitet, ett om EU:s energieffektivitetsdirektiv och ett om energieffektivitet i byggnader kommer Europakontoret tillsammans med medlemmarnas tjänsteman att ta fram några punkter utifrån dessa yttranden och redan kända ståndpunkter i regionen och svara på kommissionens samråd. Detta för att på ett konstruktivt sätt fortsätta medverka till utformningen av EU-politiken på energiområdet.

Kommissionens samråd är öppet fram till 28 april 2014.

Hållpunkter:

- 7 februari – 28 april: Samråd öppet

Transport

Stadstransportpaketet

Kontaktperson på Europakontoret: gustaf.lundgren@stockholmregion.org

EU-kommissionens stadstransportpaket släpptes i slutet av december förra året. Paketet innehåller inga skarpa lagstiftningsförslag, utan består av olika typer av rekommendationer och riktlinjer som man vill att medlemsstaterna ska implementera. Detta ligger helt i linje med vad Stockholmsregionen yrkat på i tidigare yttranden.

Kommissionen har tagit initiativ till detta åtgärds paket⁹ mot bakgrund av att flera europeiska städer har stora problem med trafikstockningar, dålig luft, hög dödlighet i trafiken m.m. Man efterlyser nu ett nytt synsätt på urbana transporter samt en ökad EU-standardisering. Kommissionen menar också att de koncept och verktyg som nu tas fram på EU-nivå måste anpassas till de olika städernas specifika förutsättningar, något som Stockholmsregionen också hävdar i olika positionspapper.

I förra månadsrapporten redovisades paketets olika delar mer utförligt samt vilka som är av eventuellt intresse för Stockholmsregionen.

Medlemsstaternas transportministrar träffas för rådsmöte i Bryssel den 14 mars och stadstransportpaketet kommer då att behandlas i form av en s.k. policydebatt. Debatten kommer att baseras på ett antal frågor som det grekiska EU-ordförandeskapet har förberett. Europakontoret kommer innan detta möte att träffa transporthandläggarna på Sveriges EU-representation för mer utförlig information om vad denna debatt kommer att handla om.

Europakontoret återkommer under våren angående de delar av paketet som kan vara intressanta att fortsätta följa. T.ex. kan den europeiska plattformen för hållbar rörlighet i städer vara ett sådant initiativ. I marsrapporten kommer även mer information om mötet med EU-representationen samt debatten i rådet.

Hållpunkter:

- 14 mars: Policydebatt i rådet

Intelligenta transportsystem (ITS)

Kontaktperson på Europakontoret: gustaf.lundgren@stockholmregion.org

Europaföreningen svarade under 2013 på två samråd om intelligenta transportsystem (ITS) och har även påverkat i frågan genom politisk närvaro vid en ITS-hearing i november. Ett eventuellt nytt (reviderat) direktiv kan bli aktuellt under 2014, beroende på vilka resultat man får in från dessa samråd.

Europaföreningen deltog under våren 2013 i kommissionens samråd om intelligenta transportsystem (ITS) och multimodala reseplanerare samt i ännu ett liknande samråd som ägde rum under hösten.

Ännu ett samråd¹⁰ är nu öppet med deadline 14 mars. Samrådet syftar till att undersöka vilka informationstjänster som finns i medlemsstaterna för att tillhandahålla trafikinformation i realtid. Informationen ska sedan, tillsammans med informationen man fått in från tidigare konsultationer, utgöra grund för en eventuell revidering av det s.k. ITS-direktivet från 2010.

Europakontoret föreslog vid det senaste mötet med föreningsstyrelsen att föreningen deltar i det nu öppna samrådet och upprepar tidigare kända ståndpunkter. Europakontoret kommer därför inom

⁹ Översikt över stadstransportpaketet: http://ec.europa.eu/transport/themes/urban/ump_en.htm

¹⁰ http://ec.europa.eu/transport/themes/its/consultations/2014-03-14-rtti_en.htm

kort att skicka in dessa ståndpunkter till kommissionen tillsammans med en kort redogörelse för det arbete som pågår i Stockholmsregionen.

Hållpunkter:

- December 2013 - mars 2014: Samråd om trafikinformation i realtid
- 2014: Eventuellt reviderat ITS-direktiv

Paketet för miljövänlig energi för transport

Kontaktperson på Europakontoret: madelen.charyczak@stockholmregion.org

EU-kommissionen publicerade i slutet av januari 2013 en ny strategi för rena drivmedel samt ett förslag till direktiv om utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen och standarder¹¹. Då aktörer i regionen anser att det finns många brister i förslaget har Europakontoret fått i uppdrag av Stockholmsregionens Europaförening att, tillsammans med medlemmarna, ta fram ett förslag till yttrande och initiera påverkansarbete. Yttrandet antogs den 13 juni.

Inget att rapportera denna månad.

Hållpunkter:

- Våren 2014: Trilogförhandlingar pågår
- 15 april 2014: Röstning i plenum, Europaparlamentet

Forskning och innovation

Kliniska prövningar

Kontaktperson på Europakontoret: gustaf.lundgren@stockholmregion.org

EU-kommissionen presenterade i juli 2012 ett nytt förslag¹² till förordning vad gäller EU-harmonisering av kliniska prövningar, d.v.s. undersökningar på människor för att studera effekten av ett läkemedel eller behandlingsmetod. En överenskommelse mellan EU-kommissionen, Europaparlamentet och rådet nåddes i december 2013. Europakontoret har utövat påverkansarbete för SLL:s räkning.

Som tidigare rapporterats pågick trilogmöten under november och december 2013, ledda av det litauiska EU-ordförandeskapet. Den 20 december lyckades man i COREPER 1 komma överens om en text¹³ som även Europaparlamentet nu har godkänt.

Europakontoret redogjorde i den förra månadsrapporten för de viktigaste delarna i det nya förslaget. SLL har förklarat att man är positiva till de nya förslagen i överenskommelsen.

¹¹ Direktivförslag: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0018:FIN:SV:PDF>

¹² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0369:FIN:EN:PDF>

¹³ Rådets pressmeddelande om den nya överenskommelsen:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lisa/140241.pdf.

Det nya förslaget till förordning ska nu tas formellt vid Europaparlamentets plenarsession den 2-3 april. Även rådet ska ta ett formellt beslut under våren.

Hållpunkter:

- Våren 2014: Formella beslut i Europaparlamentet (2-3 april) samt i rådet

Övriga frågor

EU-strategi för städer (ny)

Kontaktperson på Europakontoret: madelen.charyczak@stockholmregion.org

EU-kommissionen har inlett diskussioner om att eventuellt föreslå en EU-strategi för städer. Europakontoret bevakar frågan och rapporterar löpande i månadsrapporten. Beroende på utvecklingen i frågan kan det bli aktuellt för Stockholmsregionens Europaförening att ta fram ett yttrande från regionen

Bakgrund

Under många har man inom EU diskuterat behovet av en urban agenda. Europaparlamentet antog en resolution under 2011 där man underströk vikten av att inkludera stadsdimensionen i all EU-politik. Anledningarna är många, bl.a. att två tredjedelar av Europas befolkning bor i städer, att städer spelar en avgörande roll som drivkrafter för ekonomin, som mötesplatser, för kreativitet och innovation, samt att utvecklingen av våra städer kommer att avgöra unionens framtida ekonomiska, sociala och regionala utveckling. Dock möter städer också ett flertal utmaningar som är viktiga att ta itu med.

Under Barrosos tid som ordförande för EU-kommissionen och med Johannes Hahn som kommissionär för regionalpolitik har städernas vikt lyfts fram som allt mer viktig. Ett första steg i den riktningen var att byta namn på generaldirektoratet för regionalpolitik till att även inkludera stadspolitik. Under hösten 2013 träffades även medlemsstaterna för att diskutera vikten av att ta fram en agenda för städer. Med en EU-agenda för städer vill man skapa större förståelse för städer så att EU:s politik, mål, initiativ och implementering är bättre anpassade till städernas verkligheter. En strategi eller agenda skulle kunna förbättra kvaliteten av EU-initiativ och beslut som berör direkt eller indirekt städer och underlätta för dessa när de ska implementeras.

En EU-strategi för städer

Som ett första steg har EU-kommissionen tagit fram ett diskussionsunderlag som presenterades under CITIES-konferensen i Bryssel den 17-18 februari.¹⁴

I EU-kommissionens diskussionsunderlag ställs tre frågor:

1. Behövs en EU-strategi för städer?

¹⁴ Issue paper: http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/urban2014/doc/issues_paper_final.pdf

- a. Behövs en strategi för att underlätta för städer att delta i utformningen av EU-politiken och dess implementering?
 - b. Behövs en strategi för att säkerställa att städernas behov är reflekterade i EU:s olika politikområden och för att de olika områdena ska koordineras bättre med varandra?
 - c. Behövs en strategi för att förbättra koordineringen mellan olika förvaltningsnivåer, (EU-nivå, medlemsstater och städer)
2. Hur skulle en EU-strategi för städer se ut?
- a. Bör den ha specifika prioriteringar och ska den begränsas till särskilda utmaningar?
 - b. Ska det vara en vision eller en konkret strategi med prioriteringar, uppgifter och deadlines?
 - c. Ska den utgöra en ny arbetsmetod mellan EU, medlemsstater och städer?
3. Hur ska strategin implementeras?
- a. Vilka steg bör tas för att ta fram en strategi?
 - b. Vilka roller bör EU-kommissionen, medlemsstater och lokala och regionala aktörer ha?
 - c. Hur ska strategin implementeras, övervakas och styras?

Konsultation

Frågorna diskuterades under CITIES-konferensen och fram till den 4 mars 2014 kunde man lämna synpunkter på ovanstående frågor genom en webbaserat enkät.¹⁵

Rådet

Kommissionen kommer att rapportera om diskussionerna från CITIES-konferensen och om svaren på konsultationen inför det informella ministermötet om regionalpolitik som ska hållas under det grekiska EU-ordförandeskapet i april 2014.

Övriga aktörer

EUROCITIES och CEMR har tagit fram initiala ståndpunkter och diskuterade dessa under ett s.k. side-event på CITIES-konferensen.

Regionkommittén ska ta fram ett eget yttrande med titeln " Mot en integrerad agenda för städer inom EU". Bas Verkerk (NL/ALDE), borgmästare i Delft, är rapportör. Yttrandet ska upp för omröstning under plenarmötet den 25-26 juni. Även SKL planerar att ta fram ett yttrande i frågan.

Stockholmsregionens Europakontor kommer att fortsätta bevaka frågan och eventuellt ta fram en ståndpunkt från regionen beroende på hur frågan utvecklas.

Hållpunkter:

- 24-25 april 2014: Diskussion under det informella ministermötet om regionalpolitik.

¹⁵ <http://ec.europa.eu/eusurvey/runner/urban2014>